

O SISTEMA PROCESAL ESPAÑOL

Esta obra está baixo unha licenza de [Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

SISTEMA PROCESAL ESPAÑOL

- O vixente sistema procesal español é o resultado dunha evolución histórica que reflicte as vicisitudes políticas do noso país. Está regulado na Lei de Enxuízamento Criminal que se promulgou o 14 de setembro de 1882 e responde ao chamado modelo acusatorio mixto.

Os principios que inspiran devandito proceso son os seguintes:

- a) **Principio de oficialidade**, que supón que o proceso penal iníciase e desenvólvese de oficio, sen necesidade de que os/as particulares o promovan.
- b) **Principio de legalidade**, que encerra dúas ideas ao mesmo tempo. Por unha banda, que todos/as os/as intervenientes no proceso áchanse sometidos inescusablemente á Lei e, doutra banda, que non poderán negociar o resultado penal do proceso que ha de reflectir a sentenza: as penas e medidas de seguridade a impoñer.

Os principios que inspiran devandito proceso son os seguintes:

- c) Principios de igualdade e contradición das partes, que garanten, por unha banda, que todas as partes poidan intervir de forma efectiva no proceso, defendendo as súas posicións enfrontadas (principio de contradición) e, por outra banda, que o fagan en igualdade de oportunidades (principio de igualdade).

Os principios que inspiran devandito proceso son os seguintes:

- d) **Principio de libre valoración da proba.** Con anterioridade á LECr as leis establecían o valor que o Xuíz debía darlle aos distintos medios de proba. A LECr consagrou o principio contrario autorizando ao xulgador a valorar en conciencia as probas, segundo as regras da súa sa crítica.

Os principios que inspiran devandito proceso son os seguintes:

- e) **Principio de presunción de inocencia**, que supón unha limitación ao principio anterior, en canto o acusado deberá ser presumido inocente e, xa que logo, absolto, mentres no xuízo non se practiquen probas de cargo contra o mesmo.

O PROCESO PENAL

O PROCESO PENAL

- Todas as persoas que teñan coñecemento dun **delito público** teñen a obrigaón de comunicalo ante o **Xulgado de Garda** (art. 259 da LECrim).
 - **DELITO PÚBLICO** (dentro dos delitos sexuais, todos menos agresión, abuso e acoso sexual)

O PROCESO PENAL

- **DELITOS SEMIPÚBLICOS** (dentro dos delitos sexuais, os citados anteriormente) soamente son perseguibles se o ofendido ou os seus representantes legais manifestan de forma expresa a súa vontade en tal sentido.
- No caso de que a vítima sexa un/unha menor de idade o **Ministerio Fiscal** poderá abrir a investigación.

O PROCESO PENAL

- O Proceso ten dúas partes:

**1. Fase de
Investigación
Xudicial o
Instrución**

**2. Fase de
Xuizo Oral**

**A instrución exténdese a
toda clase de delitos:
públicos, semipúblicos e privados**

LECr: dúas modalidades de instrución

- Os **delitos moi graves** (castigados con penas superiores a doce anos e un día de privación de liberdade) que se sustancian polo **procedemento ordinario** e que recibe o nome de Sumario.

Os **delitos menos graves** (castigados con penas inferiores aos doce anos) que se sustancian polo **procedemento abreviado** e que recibe o nome de Dilixencias Previas

O PROCESO PENAL

- Existe a posibilidade de que se decrete o **Segredo de Sumario**.
- O **Ministerio Fiscal** é a única parte que pode acceder á investigación.
- Nos delitos públicos o **Segredo de sumario** ten que ser declarado polo/a **Xuíz/Xuíza** mediante auto (art. 302 da LECrim).

O PROCESO PENAL

- Terminada a fase de investigación ou instrución, o/a Xuíz/Xuíza abre unha fase intermedia que consiste en valorar o resultado da citada investigación.

Á vista das manifestacións das partes, o/a Xuíz/Xuíza resolverá o procedente, optando polo sobreseimiento ou pola apertura do xuízo oral.

O XUICIO ORAL

- Todos os actos que integran o xuízo prodúcense de forma absolutamente oral e aquel é público, aínda que o/a Xuíz/Xuíza ou o Tribunal poderá acordar, de oficio ou a petición de parte, que se celebre a porta pechada cando así o esixan razóns de moralidade ou de orde pública ou o respecto debido á persoa ofendida polo delito ou á súa familia

O XUICIO ORAL

- O **xuízo oral** réxese polos **principios de unidade de acto e de concentración**, é dicir, unha vez iniciado o xuízo continuará durante todas as sesións que sexan necesarias para a súa conclusión.
- A competencia para coñecer do xuízo oral corresponde ordinariamente á **Audiencia Provincial**, se o delito de enxuizamento leva aparellada **pena que exceda de seis anos**, e ao/a **Xuíz/Xuíza do Penal** no resto dos casos.

A Organización Xudicial

- **Xuíces/Xuízas de Instrución:**
Encargados/as como dicíamos antes, de realizar a **investigación do feito**, así como de recoller as probas necesarias para que se abra ou non o xuízo.
- **Xuíces/Xuízas do Penal.** Xulga delitos menos graves. Coñece dos delitos que están tipificados cunha **pena de prisión inferior aos seis anos**, que se sustancian polo procedemento abreviado.

A Organización Xudicial

- **Xuíces/Xuízas da Audiencia Provincial.**
Xulga delitos máis graves. Coñece, por unha lado, dos delitos que levan aparellada unha pena de seis anos e un días ata doce anos, sustanciados polo **procedemento abreviado** e, por outra banda, dos delitos de penas superiores a doce anos que se sustancian polo **procedemento ordinario**.

O PROCEDIMIENTO PENAL

1. Fase da Instrucción Xulgado de Instrucción

```
graph TD; A[1. Fase da Instrucción  
Xulgado de Instrucción] --> B(DILIXENICAS  
PREVIAS); A --> C(SUMARIO); B --> D[PROCEDEMENTO  
ABREVIADO]; C --> E[PROCEDEMENTO  
ORDINARIO];
```

**DILIXENICAS
PREVIAS**

**PROCEDEMENTO
ABREVIADO**

SUMARIO

**PROCEDEMENTO
ORDINARIO**

O PROCEDIMIENTO PENAL

2. Xuízo oral

**PROCEDIMIENTO
ABREVIADO**

**PROCEDIMIENTO
ORDINARIO**

**XULGADO
DO PENAL**
(penas de
ata 6 anos)

**AUDIENCIA
PROVINCIAL**
(penas de 6 a
12 anos)

**AUDIENCIA
PROVINCIAL**
(penas de
mais de
12 anos)